

Pericopa VaEra și Bo - Cele zece plăgi ale Egiptului עשר מכות מצרים [anul 5783]

Cele zece plăgi, sau lovituri cum este în ebraică, este povestea din Tora despre zece lovituri date de Dumnezeu asupra poporului egiptean. Ele au venit în urma refuzului faraonului de a accepta solicitările lui Dumnezeu aduse prin solul său, Moise, de a-i elibera pe Fiii lui Israel. Numai după a zecea lovitură - moartea primilor născuți, el i-a lăsat pe evrei să plece.

Cele zece plăgi apar nu numai în Tora, ci și în Hagada șel Pesah, pe care evreii o citesc în seara de Pesah. Poreclele cu care sunt numite aceste plăgi apar în acest text.

Dumnezeu îl trimite pe Moise la faraon să-i ceară să-i elibereze pe evrei. El merge împreună cu fratele său, Aaron și cere în prima etapă să-i lase pe Fii lui Israel să meargă câteva zile în pustiu ca să jertfească pentru Dumnezeul lor. După ce faraonul refuză, Dumnezeu le poruncește celor doi să aducă lovitură după lovitură. Pe de altă parte El i-a provocat încăpățănare după încăpățănare ca faraonul să refuze eliberarea evreilor.

Plăgile au fost următoarele:

1. **Sânge** - **dam** דם. Apele Nilului se transformă în sânge, peștii mor, duhoarea este insuportabilă. Egiptenii sunt nevoiți să sape fântâni ca să aibă apă de băut. (Exod 7:20-24).
2. **Broaște** - **țefardea** צפרדע. Cantități uriașe de broaște (comentatori susțin că este vorba despre crocodili) umple Egiptul și intră și în case. Până la urmă ei mor și iar se așterne duhoarea. (Exod 8:13-14).
3. **Păduchi** - **kinim** כנים. În unele traduceri apare „țânțari”. Păduchii acoperă țara Egiptului, iar egiptenii se acoperă de păduchi. Ei suferă groaznic din pricina mâncării părului de pe cap și nu reușesc deloc să scape de aceste mâncărimi. (Exod 8:17-18).
4. **Sălbăticiune** - **arov** ערוב. După comentariile tradiționale, *arov* este un mix de animale sălbatice. Există și comentarii care înțeleg că ar fi vorba de muște sau tăuni. (Exod 8:24).
5. **Ciumă** - **dever** דבר. O epidemie de ciumă distruge în primul rând toate vitele egiptenilor. Această boală probabil nu este identică cu boala cu același nume pe care noi îl cunoaștem astăzi. „Ciuma modernă” lovește mai ales oameni și nu animale. Aceasta nu poate fi nici „ciuma vitelor”, fiindcă s-au îmbolnăvit animale care nu suferă de această molimă: cai, măgari și cămile. (Exod 9:6).
6. **Bube** - **shin** שחין. Moise și Aaron au luat funingine din cuptor, au aruncat-o, iar ea a devenit pulbere și s-a prefăcut în furuncule cu bășici pe oameni și animale. Acestea i-au împiedicat pe vrăjitorii egipteni să vină la Moise. (Exod 9:9-11).
7. **Grindină** - **barad** ברד. Dumnezeu a adus grindina care răspândește și foc peste țară. Oricare persoană sau animal care erau afară au murit. Grindina a lovit tot felul de plante de pe câmp și a distrus tot felul de copaci. (Exod 9:24-25).
8. **Lăcuste** - **arbe** ארבה. Lăcustele mănâncă toate recoltele din Egipt. (Exod 10:14-15).
9. **Întuneric** - **hoșeh** חושך. Trei zile a fost întuneric beznă în țara Egiptului. Nici măcar unul pe altul nu se puteau vedea. (Exod 10:22-23).

1. **Moartea întâilor născuți - Makat Behorot מכת בכורות**. Înaintea ultimei lovituri, au început pregătirile pentru ieșirea evreilor din Egipt. În același timp ei au pregătit Pesahul care a căzut în aceeași noapte.

La miezul nopții, Dumnezeu omoară pe toți primii născuți din Egipt. Panică cuprinde pe egipteni și faraonul poruncește lui Moise și Aaron ca evreii să iasă ca să facă jertfele cerute. Când vede că ei nu se întorc, îi urmărește și îi ajunge la ruperea mării. Evreii pleacă la drum și cu asta se termină robia Egiptului. (Exod 12:29-33).

Plăgile sunt amintite și în alte cărți din Tanach, dar niciodată în listă completă: Psalmi 78:44-52, 105:28-36.

Rași merge după midraš și ne spune că ordinea plăgilor este ca și ordinea aplicării regulilor de război: întâi împiedicăm aprovizionarea dușmanului – plaga sângelui când mor peștii. Al doilea pas este înfricoșarea dușmanului prin bombardamente sau alte mijloace – aceștia sunt broaștele care fac un zgomot infernal, și așa mai departe.

Rezumatul celor zece plăgi

Plaga	Cine a provocat?	A fost avertizare?	Faraonul a cerut încetarea?	Oare plaga s-a întrerupt?
Sânge	Aaron	Da (după comentarii)	nu	nu
Broaște	Aaron	Da, în casa faraonului	da	da
Păduchi	Aaron	nu	nu	nu
Sălbăticiune	Dumnezeu	Da (după comentarii). Indirect?	Indirect?	da
Ciumă	Dumnezeu	Da, în casa faraonului	nu	nu
Bube	Moise și Aaron	nu	nu	nu
Grindină	Moise	Da, în casa faraonului	da	da
Lăcuste	Moise	Da, în casa faraonului	da	da
Întuneric	Moise	nu	nu	nu
Primul născut	Dumnezeu	Nu	Indirect?	da